

За рубриката „Документи“
О Т Ч Е Т Е Н Д О К Л А Д
за дейността на СВВБ през 2023г.

Уважаеми дами и господа,

По традиция ръководството на нашия Съюз, в началото на всяка Нова година прави отчет за работата на Съюза през миналата година и приема план за работата през Новата 2024г.

Коледа, Нова година и Йорданов ден нашият народ отбеляза с разнообразни традиционни изпълнения за здраве и по-добър живот през Новата година.

Нека и ние си пожелаем на нас и нашите семейства и близки здраве, щастие и още много плодотворни и мирни години.

От 300 000 ветерани от Втората световна война, към 01.01.2024г. сме останали живи 87 души в цялата страна и всички са около 100-те години – със сериозни здравни проблеми. В 8 области няма живи ветерани.

Участието ни във Втората световна война в състава на Трети украински фронт на съветската армия спаси България от трета национална катастрофа. Това дължим

на СССР, който на Берлинската конференция защити България и тя остана в границите си преди войната.

Нашият народ и правителството високо оцениха заслугите на участниците на фронта и издадоха Закон за ветераните, който им дава лични привилегии и ги задължава за активно участие във военно-родолюбивата и патриотична дейност, най-вече сред подрастващото поколение, съвместно с другите държавни и обществени органи и организации. Този закон и Устава на нашата организация са основните документи, по които трябва да се ръководим в нашата работа.

I. Социална и здравна дейност

И през 2023 год. предвид доста напредналата възраст на ветераните, работата в социалната дейност бе насочена предимно към финансово и материално подпомагане.

На 6 ветерана ЦУС отпусна по 400лв., на двама по 500 лв. и на един - 600 лв.- общо 4000 лева.

През тази година отпадна ограничението от 150 лв. и по този начин градското ръководство на София и областните ръководства вече могат да подпомагат по-добре своите ветерани.

На 10 столетника бяха отпуснати по 300 лв.

Благодарение на дългогодишните ни добри взаимоотношения с БЧК през изминалата 2023-та година на 2 пъти бяха осигурени и раздадени хранителни продукти на всички ветерани.

Министерство на отбраната също изплати на 33-ма ветерани общо 8400 лв.

II. Военно-патриотична и родолюбива дейност

Военно-родолюбивата дейност продължи и през 2023г. да бъде акцент в работата на Съюза, както на централно, така и на местно ниво. Включихме се в Националния инициативен комитет за отбелязване на 110 години от Балканските войни (1912-1913 г.) За съжаление редовното правителството не прие обсъждания по време на служебното национален план и не финансира централно заложените прояви. Включихме се в Националната конференция във Видин, в Шумен отбелязахме 110 години от гибелта на полковник Константин Каварналиев, в Бургас бяха проведени урок с ученици по родолюбие и достойнство и младежки форум „Българското дръзновение и Балканската война – 1912 г.“, заместник-председателят на Областната организация в Шумен и началник на Военното окръжие подполковник Георги Георгиев направи задълбочена разработка на тема „Големите шуменски маневри, които водят до падането на Лозенград“, в Крумовград ученици представиха презентации за участието на армията в Балканските войни, в Сливен в центъра на града по инициатива на Областната организация бе подредена изложба за героизма на българския воин през войните, в Стара Загора бе отбелязана 120-годишнина от създаването на 8 Тунджанска дивизия.

Организатори на Националния ученически конкурс за есе „Наследник съм на герой“, посветен на 110 години от Балканските войни са Министерството на отбраната и Централно военно окръжие съвместно с Министерството на образованието и науката, регионалните управления на образованието и Съюза на ветераните от войните. До 31 януари 2024 г. изпращане на проектите до съответната териториална структура на Централното военно окръжие. Заслужава признание Областната организация в Габрово, която по своя инициатива обяви и проведе ученически конкурс „Потомък славен“.

Годината се оказа трудна и напрегната и при организирането на нашите традиционни военно-исторически походи. Въпреки това, с усилията на ръководството на СВВБ посетихме българските военни гробища в Сърбия, Хърватия и Унгария. Бяхме и на Страцин, за да почетем героизма на българските войни през октомври 1944 г. Наши представители участваха в ритуала на Войнишка задушница на военното гробище край Мирча вода, Република Румъния. Столичната организация организира и проведе военно-исторически поход до Одрин, където бяха посетени паметни места от времето на Балканските войни.

Не бяха забравени рождениците. Столетниците получаваха отличия, подаръци и най-вече внимание. За Деня на храбростта и празник на Българската армия – 6 май, министърът на отбраната Димитър Стоянов отправи специално поздравление към ветераните и награди Петър

Кривошиев, Ахмед Лъотев, Тодор Шейтанов и Тодор Андонов. Неговият наследник Тодор Тагарев удостои с отличие капитан далечно плаване Атанас Илев за 100-тния му рожден ден. За 6 май имената на всички ветерани бяха изписани в празничния брой на в. „Българска армия“.

Не останахме безучастни и към сложната геополитическа среда, особено в нашия регион. На първото си заседание през 2023 г. членовете на Централния управителен съвет на Съюза изразиха загриженост за мира в света и Европа. По този повод те приеха следния призив: „В духа на декларацията на XII конгрес на СВВБ, проведен през юни 2022 г., във връзка с войната в Украйна, членовете на ЦУС на СВВБ оценяват загрижено ескалацията на напрежението и призовават държавните глави и международните организации за по-скорошно възстановяване на мира и прекратяване на надпреварата във въоръжаването.“ Като организатори участвахме в отбелязването на Световния ден на мира – 21 септември в София, Пловдив, Варна, Бургас и други градове. Съюзът на ветераните от войните на България получи благодарствена грамота „в израз на дълбока признателност на Дружеството за ООН в България за дългогодишно сътрудничество в името на постигане на целите на ООН и доброто име на страната ни в света“.

Председателят на Съюза на ветераните от войните поздрави президента на Световната федерация Дан-Виго Бергтун и председателя на домакините от SUBNOR, неправителствената организация на ветераните и

потомците в Република Сърбия, генерал-майор Видослав Ковачевич.

От 6 до 10 март 2023г. в Белград се проведе Световният конгрес на ветераните от войните, който включва и 39-ата Генерална асамблея на федерацията. Участваха делегати от 38 страни. Форумът се домакинстваше от SUBNOR с подкрепата на Министерството на труда и социалните работи под патронажа на президента на Сърбия Александър Вучич.

Въпреки тежката вътрешно-политическа обстановка, подобаващо отбелязахме Деня на победата – 9 май, в София и другите градове на страната. През цялата година участието на Българската армия във Втората световна война бе основен момент във военно-родолюбивата ни дейност. Може да се каже, че кулминацията бе откриването на паметен знак в района на Военна академия „Г.С.Раковски“, който да напомня за връщането на българската войска в София на 17 юни 1945 г. Благодарим на началника на академията генерал-майор Тодор Дочев за оказаната подкрепа, каквато не получихме от Столична община. С активното участие на Съюза бяха изградени или обновени още военни паметници, като в с. Йоглав, Ловешко; с. Лесново, Елинпелинско; с. Градище и с. Зайчино ореше, Шуменска област и др.

Над 500 членове на Съюза на ветераните от войните в България, ученици, учители и родители честваха заедно в ЦВК 70 години от създаването на 15 СУ „Адам

Мицкевич“, 78 години от Дравската епопея на Българската армия и 131 години от рождението на ген. Владимир Стойчев. През 1963 г. училището установява връзка с Полския културен институт и от тогава носи името на големия поет. Участниците бяха поздравени от председателя на Съюза на ветераните. Той изрази благодарност за дългогодишното сътрудничество с учителите и учениците в областта на военно-патриотичното възпитание. С решение на Изпълнителното бюро на СВВБ 15 СУ „Адам Мицкевич“ бе удостоено с почетния плакет на Съюза, а директорът д-р Ваня Минева – със знак „За признателност“.

Работата на Съюза с младото поколение бележи чувствително подобрене. Там, където по места се проявява инициатива, има резултати. Благоприятна възможност създава Националната програма на Министерството на образованието и науката за изучаване историята на Българската армия. Опит в това отношение имаме в Кърджали. Една друга инициатива е на път да се развие в цялата страна. В София по инициатива на члена на ЦУС Цветан Ночев се родиха детски градини, приятели на Съюза на ветераните от войните в България, които вече имаха своите изяви в президентството, Военната академия и Военно-медицинска академия. За да бъдат информирани за нашата дейност, осигуряваме получаването на в. „Българско войнство“ във висшите военни училища и средни училища в Свети Влас, Свиленград и София. Посещението на българските военни паметници и гробове

в Сърбия, Хърватия и Унгария бе организирано съвместно с курсанти от Националния военен университет „Васил Левски“. Съвместната работа с други институции дава добри резултати. Пример на централно ниво е сътрудничеството ни с Община Своге. Военни формирования, като това в Шумен, осигуриха дърва за зимата на ветерани. За поредна година БЧК зарадва ветераните преди Коледните и Новогодишните празници. Навсякъде честването на рождените дни на ветераните се извършва и с прякото участие на кметовете и други представители на местната власт. В съвместната дейност позитивна роля имаше връчването на знак „За признателност“ и „Почетен плакет на СВВБ“ на български и чуждестранни граждани.

В края на годината дейността ни намери място в поредната книжка от библиотека „Войни ветерани“

През тази година военно-родолюбивата дейност ще бъде посветена на 80 години от началото на участието на Българската армия във Втората световна война на територията на Западните Балкани, като акцентът ще бъде 80 години от първия боен ден на Парашутната дружина при Стражин и Страцин. Предстои ни да завършим ученическия конкурс „Наследник съм на герой“. Продължава отбелязването на годишнините на ветераните. Предстои организирането на традиционните военно-исторически походи зад граница.

III. Организационно-административна и финансова дейност

Организационно-административната и финансова дейност е направлението, от което зависи в най-голяма степен авторитета и престижа на СВВБ, защото е свързана с неговата цяла дейност. Направлението е отговорно за спазване и изпълнение на законовите и уставни разпоредби, както и за решенията на Конгреса и на централните и местни органи на Съюза и организира тяхното изпълнение.

Редовно и по план се провеждаха заседанията на Централния управителен съвет и Изпълнителното бюро на СВВБ.

Те протичаха делово, по проблемни въпроси, свързани с изпълнение решенията на XII конгрес на Съюза или на такива в близък план. Това се отнася и за повечето областни организации - Пловдив, Варна, Плевен, Велико Търново, Бургас и др.

За съжаление има областни организации, в които не се изпълняват в пълен обем изискванията на чл.20 от Устава на Съюза – Добрич, Разград, Търговище, Перник, Монтана и др.

По същество в първите три посочени няма дейност по нито едно от направленията.

За Монтана няма никакви сведения относно дейността. По - слабо изразени са областите във Видин, Силистра и др.

На заседанието на ЦУС, проведено след XII конгрес, ние взехме решение на основание чл.16, т.8 от Устава на СВВБ за преструктуриране на областната организация София област. Актива и пасива пое София-град.

Във връзка с казаното до тук следва да вземем решение за областните организации в Добрич, Търговище и Разград. Техни задължения да се прехвърлят на: за Добрич на Варна, на Търговище и Разград – на Шумен.

През 2023г. беше на добро ниво съвместната ни работа с военно-патриотичните съюзи, с Военните окръжия, с БАС, ОС, НД „Русофили“ и много други патриотични организации на централно, областно и общинско ниво.

Продължава да са добри връзките ни с държавни и общински органи – министерства, областни управи, общински съвети и кметства. Добри примери в това отношение са областите ни в Шумен, Плевен, Русе, Варна, Бургас, Ловеч, Пловдив и др.

Добри и делови са връзките ни с Министерството на отбраната и по-конкретно с Дирекция „Социална политика и политика по военно – патриотичното възпитание”.

Важен за Съюза е финансовият проблем. За 2023 г. държавният бюджет остана такъв, какъвто беше за последните няколко години. Тук следва да отбележим, че средствата, които се дават на ветераните, не винаги се изразходват по предназначение. Има случаи, когато се прави уравниловка и на всички се дават еднакви суми, без оглед на положението в което се намират, нуждаещи ли са или не. Или като награди, което е изключително неправилно. Тук проблемът следва да се решава от областните ръководства индивидуално. Много внимателно и точно по предназначение следва да се разходват средствата и по другите две направления.

Продължава да е проблемен и въпроса с членовете ветерани, потомци и членския внос. Отново има области с неотчетен членски внос. Не се изпълнява Устава в това отношение.

От името на ЦУС най-сърдечни благодарности на нашите отзивчиви, инициативни и родолюбиви активисти, ветерани и потомци, от които зависи престижа на нашата организация.

Сигурно сме пропуснали да споменем за някои добри инициативи в някои области. Молим във Вашите изказвания да ги споделите.

В близките години, с ускореното намаляване на живите ветерани, военно-патриотичната и родолюбива дейност ще стане основна и най-главна дейност на Съюза

и тя ще определи облика на „Съюза на потомците и съмишлениците на ветераните от войните“.

За дейността на другите направления ще чуете от докладите по другите точки на Дневния ред.

Накрая искам да споделя с Вас една окуражаваща истина, че в своята хилядолетна история народът ни е надмогвал всякакви изпитания, винаги е намирал пътя към свободата и напредъка, оставил е отпечатък в културното развитие на Европа. Заедно имаме сили да се справим с днешните предизвикателства, да сме по-амбициозни, да постигнем повече. Да направим така, че децата на България да не търсят щастието си другаде, да го откриват в нашата родина майка България.

Благодаря за вниманието!

Доц. д-р Иван Сечанов

Председател на СВВБ: